

13 TRZYNASTKA

NUMER 19, GRUDZIEŃ 2019

Z ŻYCIA SZKOŁY

12 listopada 2019 roku odbyła się uroczystość ślubowania klas pierwszych oraz akademii z okazji Święta Niepodległości.

13 listopada miał miejsce pierwszy wykład z cyklu: Trzynastkowe Wykłady Naukowe. Spotkanie dotyczyło astronomii i poprowadził je dr Waldemar Ogłóza.

14 listopada zostały rozegrane Drużynowe Mistrzostwa Krakowa w Badmintonie. Uczennice naszej szkoły zajęły III miejsce.

6 grudnia prawie 50 uczniów wzięło udział, w przygotowanych przez nauczycieli wychowania fizycznego, Mikołajkowych Mistrzostwach XIII LO w pływaniu dziewcząt i chłopców.

Piątek 13-tego grudnia okazał się szczęśliwy dla naszej "Trzynastki". W tym dniu w Urzędzie Miasta Krakowa odbyła się uroczysta Gala podsumowująca współzawodnicтво sportowe za rok szkolny 2018/2019. W ogólnej klasyfikacji krakowskich szkół średnich, za wszystkie rozgrywki sportowe zdobyliśmy II miejsce.

Również 13 grudnia odbyła się kolejna prelekcja z cyklu: Trzynastkowe Wykłady Naukowe pt. Fizyk(a) w muzeum, czyli jak fizyka może pomóc w ochronie dzieł sztuki. Wykład poprowadził dr Witold Zawadzki.

17 grudnia w naszej szkole miał miejsce koncert kolęd oraz kiermasz ciast. Koło charytatywne naszej szkoły zbierało pieniądze dla podopiecznych Alma Spei.

opracowała Aleksandra Ś., kl 1

Jama Michalika

14 listopada postanowiliśmy zmienić formę naszej lekcji. Razem z naszą polonistką Panią Malcharek

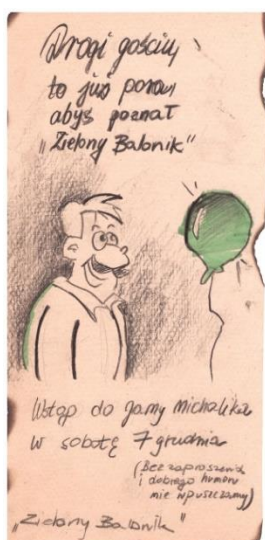
i wychowawcą udaliśmy się do kawiarni Jama Michalika na ulicy Floriańskiej 45, aby w przytulnej atmosferze uczestniczyć w lekcji związanej z tym magicznym dla Krakowa miejscem. Cukiernia była popularna wśród młodopolskiej inteligencji i artystów. We

wnętrzu znajdują się secesyjne meble, na ścianach wiszą obrazy, rysunki i karykatury oddające cyganeryjną atmosferę tamtych czasów. Dowiedzieliśmy się też, że w roku 1905 August Kisielewski wraz z grupą przyjaciół artystów założył tam pierwszy w Polsce kabalet Zielony Balonik, poddający krytyce z dozą złośliwego humoru dziwactwa i śmieszności mieszczaństwa krakowskiego.

Nie mogło zabraknąć też słynnej szarlotki michalika.

Mogliśmy też odkryć talenty naszych kolegów, o których wcześniej nie mieliśmy pojęcia. Nasi nauczyciele również pokazali swoje ukryte talenty: Pan Wojciechowski zarecytował wiersz swojego ulubionego poety, a Pani Malcharek odegrała i zaśpiewała piosenkę z dawnych lat. Oczywiście, pozostawiliśmy po sobie ślad, wpisując się do kroniki Jamy Michalika. Nigdy nas tam nie zapomną, a tym bardziej my nie zapomnimy lekcji w tym wspaniałym miejscu.

Uczniowie klasy 3h

SPORT

Wspomnienia

Obóz sportowy siatkarek i siatkarzy XIII LO w Koninkach

W dniach 25. 08.– 31. 08. 2019- r. w Koninkach odbył się obóz siatkarek i siatkarzy XIII LO w Krakowie. Organizatorem obozu było XIII LO, a opiekę nad młodzieżą sprawowali: mgr Stanisław Obara oraz mgr Mirosław Warło – niezawodny uczestnik wszystkich dotychczasowych obozów siatkarskich, czuwający nad organizacją i dobrymi warunkami bytowymi naszych uczniów. Uczestnicy obozu sportowego mieszkali w Willi „Tram” w Koninkach. Przyjazna atmosfera, dobre jedzenie, życzliwość gospodarzy, piękna hala sportowa powodowały, że uczniowie naszego liceum czuli się w takich warunkach bardzo dobrze. Piękna pogoda sprzyjała codziennym marszobiegom w górzystym terenie, po których kondycja naszych uczniów bardzo się poprawiła. W obozie sportowym uczestniczyło trzech absolwentów naszej szkoły: Mateusz Repka, Maciej Mikołajczyk, Michał Żurek, którzy swoimi umiejętnościami sportowymi oraz kulturą osobistą przyczyniali się do tworzenia dobrej atmosfery i pomagali w prowadzeniu zajęć. Na obóz przyjechały również dwie uczennice, które w tym roku dostały się do naszego liceum tj. Natalia Zębała i Magdalena Herian. Obóz nasz zaszczyliła swoją obecnością Bożena Król – starszy specjalista ds. oświaty w Kuratorium Oświaty w Krakowie. Po szczegółowej kontroli w sposób profesjonalny a zarazem bardzo życzliwy udzieliła rad i wskazówek dotyczących prowadzenia obozu i bezpieczeństwa młodzieży.

Uczestnicy obozu:

1. Skwarczowski Filip kl. 3 c
2. Zaleśna Natalia kl. 3 c
3. Kupiec Gabriela kl. 3 c
4. Zębała Natalia kl. 1 c g
5. Niżnik Gabriela kl. 3 e
6. Stopka Karolina kl. 3 e
7. Żurek Michał abs.
8. Repka Mateusz abs.
9. Mikołajczyk Maciej abs.
10. Adamska Wiktoria kl. 2 e
11. Kubać Tomasz kl.3 b
12. Włosek Daria kl. 2 b
13. Oryszczak Aleksandra kl.3 g
14. Garecki Wojciech kl. 3
15. Herian Magdalena kl. 1 f

Udana jesień lekkoatletek i lekkoatletów XIII LO

Bardzo dobrze rozpoczęli rywalizację międzyszkolną w roku szkolnym 2019/2020 lekkoatleci XIII LO. W dniu 05.10.2019 roku na terenach zielonych AWF Kraków odbyły się Krakowskie Jesienne Sztafetowe Biegi Przełajowe Dziewcząt i Chłopców na dystansie 800 metrów. Po bardzo emocjonującej walce nasze dziewczęta zajęły II miejsce a chłopcy VI.

Naszą szkołę reprezentowali:

Dziewczęta:

Rusek Paulina kl. IIIb
Talaga Amelia kl. Ibg
Malarczyk Martyna kl. Ie
Miernik Nikola kl. IIb
Oryszczak Aleksandra kl. IIIg
Bidas Aleksandra kl. Ib
Kaczkowska Kamila kl. If
Front Aleksandra kl. Ib
Raźna Aleksandra kl. IIf
Bruzda Aneta kl. IIId
Kaczor Anna kl. Id rez.
Kałwa Luiza kl. IId rez.

Chłopcy:

Podgórni Patryk kl. IIId
Rolski Wiktor kl. IIIa
Warecki Szymon kl. Ib
Kubać Tomasz kl. IIIb
Francisz Bartosz kl. If
Franczyk Damina kl. IId
Miłobędzki Jan kl. Iag
Boćwiński Piotr kl. IIIc
Solecki Mikołaj kl. IIId
Hroneś Mateusz kl. IIId

W dniu 08.10.2019 na Stadionie Lekkoatletycznym MOS Kraków-Wschód odbył się I – rzut zawodów w Krakowskiej Korespondencyjnej Lidze L-A. Dziewczęta po I - rzucie zawodów (II w rundzie wiosennej) zajmują III miejsce a chłopcy IV. Przy okazji tych zawodów wyłoniono medalistów w poszczególnych konkurencjach:

I miejsce i złote medale zdobyli na dystansie
400m – Aleksandra Wsołek kl. IIIe
100m – Mikołaj Solecki kl. IIId

III miejsce i brązowy medal zdobyła
Sztafeta 4x100m dziewcząt w składzie:
Kowalik Natalia kl. IIIb
Niżnik Gabriela kl. IIIe
Raźna Aleksandra kl. IIIh
Wsołek Aleksandra kl. IIIe

W dniu 24.10.2019 na Stadionie AWF Kraków odbyły się zawody w Wojewódzkiej Korespondencyjnej Lidze L-A. Po I – rzucie nasze dziewczęta zajmują VI miejsce a chłopcy X.

21.10.2019 na Stadionie WKS Wawel Z okazji Uczczenia 101 rocznicy wyzwolenia Krakowa spod władzy zaborczej odbył się Bieg Sztafetowy 4x800m o Szable kpt. Antoniego Stawarza. Nasza szkoła zajęła XI miejsce a reprezentowali ją:

Martyna Malarczyk kl. Ie
Nikola Miernik kl. IIb
Mikołaj Solecki kl. IIId
Mateusz Hroneś kl. IIId

XVI Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Przewodniczącej Rady i Zarządu Dzielnicy II

W dniach 27,28,29 listopada i 4 grudnia 2019 roku, na sali gimnastycznej XIII LO odbył się zaległy XVI Turniej Piłki Siatkowej Dziewcząt i Chłopców o Puchar Przewodniczącej Rady i Zarządu Dzielnicy II.

W związku z reformą szkolnictwa w tym roku po raz pierwszy zamiast gimnazjów w Turnieju brały udział siatkarki i siatkarze szkół podstawowych. Zgodnie z założeniami organizatorów zawody miały na celu popularyzowanie siatkówki w środowisku szkół podstawowych i ponad-

podstawowych na terenie Dzielnicy II i były w całości przez nią finansowane. W turnieju przez dwa dni rywalizowały zespoły siatkarek i siatkarzy ze szkół podstawowych, a następne dwa dni szkół ponadpodstawowych. Turniej podobnie jak w latach ubiegłych przebiegał bez zakłóceń, w przyjaznej atmosferze. Mecze były bardzo emocjonujące i stały na niezłym poziomie. Bardzo wysoki i wyrównany poziom był wśród szkół ponadpodstawowych, gdzie rywalizacja trwała do ostatniej piłki. Mocne ataki, wspaniałe wymiany piłek dostarczyły licznym widzom reprezentowanym przez poszczególne szkoły wielu wrażeń. Mecze po raz kolejny sędziował znakomity arbiter i wychowawca młodzieży, mgr Andrzej Sobieraj, a protokoły pisali uczniowie XIII LO trenujący siatkówkę. Każdy z uczestników Turnieju otrzymał nagrodę rzeczową. Za I miejsce szkoły dostały puchar oraz nagrody rzeczowe, a trzem pierwszym drużynom zostały wręczone medale i dyplomy. Koordynatorem zawodów był nauczyciel XIII LO mgr Stanisław Obora.

Uzyskane wyniki:

SZKOŁY PODSTAWOWE-DZIEWCZĘTA

I miejsce SP.nr 18   opiekun: mgr Jan Bubka
 II miejsce SP.nr 38   opiekun: mgr Rafał Bohacz
 III miejsce SP.nr 75   opiekun: Artur Pyjos

Poza konkursem: ·IV miejsce XIII LO (kl. I) · opiekun: Stanisław Obora

SZKOŁY PODSTAWOWE-CHŁOPCY

I miejsce SP.nr 38   opiekun: mgr Marek Nesterowicz
 II miejsce SP.nr 18   opiekun: mgr Jan Bubka
 III miejsce SP.nr 3   opiekun: mgr Krzysztof Małek
 VI miejsce SP.nr 75   opiekun: mgr Anna Lachowska

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE-DZIEWCZĘTA

I miejsce XIII LO opiekun: mgr Stanisław Obora
II miejsce VIII LO opiekun: mgr Alicja Gajewska
III miejsce XXIV LO opiekun: mgr Rafał Rzeszółko
VI miejsce ZS. RziP opiekun: mgr Michał Tkaczyk

SZKOŁY PONADODSTAWOWE-CHŁOPCY

I miejsce XXIV LO opiekun: mgr Cezary Gerwatowski
II miejsce XIII LO opiekun: mgr Stanisław Obora
III miejsce VIII LO opiekun: mgr Tomasz Łaskawiec
VI miejsce ZS RziP opiekun: mgr Henryk Kuczaj

Zwycięskie zespoły reprezentowali następujący uczniowie:

SP nr.18-dziewczęta: Moskal Wiktoria, Gołąb Wiktoria, Kozak Olga, Alberti Rosa, Jabłońska Alicja, Komorowska Emilia, Krebs Paulina, Zderska Weronika, Gardoń Wiktoria, Basara Sylwia

SP nr.38-chłopcy: Jakimowicz Piotr, Witkowski Olaf, Micek Arkadiusz, Guzowski Mateusz, Sadowski Lorenzo, Kosalka Tomasz, Sasiak Mateusz, Mazurek Damian

XIII LO-dziewczęta: Niżnik Gabriela kpt., Zaleśna Natalia, Kupiec Gabriela, Stopka Karolina, Włosek Daria, Oryszczak Aleksandra, Adamska Wiktoria, Wąs Iga, Kadula Patrycja, Białek Natalia

XXIV LO-chłopcy: Błatkiewicz Jakub, Śmietana Kacper, Czerwonka Maciej, Maak Jakub, Tomaszewski Sławomir, Tomasik Miłosz, Spruch Jakub, Plebanek Szymon, Andryszczyszyn Hubert, Kuśnierz Jakub

Wysokie miejsca w Turniejach siatkarzy i siatkarek XIII LO

W dniu 29.09.2019 roku na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie odbył się Turniej Piłki Siatkowej Mężczyzn „Aktywny Student”. Po bardzo wyczerpujących spotkaniach (Cztery mecze w jednym dniu) nasi siatkarze odnieśli piękny sukces, pokonując kolejno: ZSGDiGW 2:0, III LO 2:0, ZS Nr 1 2:1. Ulegli tylko zespołowi II LO 0:2. Ostatecznie zajęli II miejsce w Turnieju, zdobywając okazały puchar i otrzymując nagrody rzeczowe w postaci koszulek sportowych. Jeszcze lepiej spisali się nasi siatkarze w dniu 10.10.2019 roku.

Uczestniczyli oni w Turnieju Piłki Siatkowej w Zespole Szkół Nr 1 w Krakowie z okazji 70-lecia istnienia tej placówki. Po pięknej walce pokonali oni Zespół VIII LO 2: 0 oraz Zespół Szkół Elektrycznych Nr 1 również 2:0.

Za I miejsce w Turnieju otrzymali piękny puchar dla szkoły. Naszą szkołę w obu Turniejach reprezentowali:

Garecki Wojciech kl IIIa – kpt.
 Powroźnik Patryk kl IIIId
 Kubać Tomasz kl IIIB
 Babiarski Michał kl IIc
 Skwarczowski Filip kl IIIC
 Pukacz Jakub kl IIIId
 Bodziony Szymon kl Idg

Dusik Jakub kl Ic
 Warecki Szymon kl Ib
 Pietrzyk Aleksander kl Icg
 Odondovaa Orgil kl Icg
 Matyszkiewicz Mikołaj kl Ic
 Znaniewski Szymon kl Ifg

Również nasze siatkarki spisały się bardzo dobrze biorąc w dniu 14.11.2019 roku udział w Turnieju Piłki Siatkowej Dziewcząt o Puchar Dyrektora X LO w Krakowie. Spotkały się tam bardzo mocne drużyny: I LO, X LO, VIII LO i XIII LO. W eliminacjach nasze dziewczęta pokonały zespół X LO 2:0, a w finale w takim samym stosunku uległy zespołowi VII LO, by ostatecznie zająć II miejsce w Turnieju. Naszą szkołę reprezentowały:

Niżnik Gabriela kl IIIe – kpt.
 Zaleśna Natalia kl IIIC
 Kupiec Gabriela kl IIIC
 Stopka Karolina kl IIIe
 Włosek Daria kl IIb
 Oryszczak Aleksandra kl IIIG
 Adamska Wiktoria kl IIe
 Wąs Iga kl Iag
 Kadula Patrycja kl Ifg
 Białek Natalia kl Ifg
 Przybyłek Aleksandra kl Ifg

Ostatnim Turniejem w siatkówce w tym roku kalendarzowym w dniach 11-12 grudnia był dwudniowy mocno obsadzony Mikołajkowy Turniej Piłki Siatkowej Dziewcząt i Chłopców o Puchar Dyrektora XXIV LO i Rady Dzielnicy II. Świetnie spisali się zwłaszcza nasze siatkarki, którzy zajęli I miejsce pokonując kolejno: VI LO 2: 0, VII LO 2: 0, tracąc jednego seta 30:32 z XXIV LO.

Dzielnie walczyły również nasze dziewczęta ulegając 0:2 zespołom: XXIV LO i VI LO. Pokonały zespół VIII LO 2:0, zajmując ostatecznie III miejsce. Łącznie po zsumowaniu wszystkich meczów pierwszego i drugiego dnia Zespół XIII LO zajął II miejsce. Szkoła otrzymała puchar, siatkarki złote, a siatkarki brązowe medale.

Naszą szkołę reprezentowali:

Dziewczęta:

Niżnik Gabriela kl IIIe – kpt.
 Zaleśna Natalia kl IIIC
 Stopka Karolina kl IIIe
 Włosek Daria kl IIb
 Adamska Wiktoria kl IIe
 Wąs Iga kl Iag
 Kadula Patrycja kl Ifg
 Białek Natalia kl Ifg
 Pająk Iwona kl IIa
 Pająk Natalia kl IIa
 Przybyłek Aleksandra kl Ifg

Chłopcy:

Garecki Wojciech kl IIIa – kpt.
 Powroźnik Patryk kl IIIId
 Kubać Tomasz kl IIIB
 Babiarski Michał kl IIc
 Skwarczowski Filip kl IIIC
 Bodziony Szymon kl Idg
 Odondovaa Orgil kl Icg
 Warecki Szymon kl Ib
 Matyszkiewicz Mikołaj kl Ic
 Pietrzyk Aleksander kl Ic

Mikołajkowe Mistrzostwa XIII LO w pływaniu

Prawie 50 uczniów 6 grudnia wzięło udział w przygotowanych przez nauczycieli wychowania fizycznego Mikołajkowych Mistrzostwach XIII LO w pływaniu dziewcząt i chłopców. Zawodnicy startowali indywidualnie w 4 stylach: motylkowym, dowolnym, grzbietowym i klasycznym na dystansie 50 metrów i w sztafetach klasowych 4x25 metrów (dwie dziewczyny i dwóch chłopców).

Poziom zawodów był jak zwykle bardzo wysoki, a najbardziej ciekawy fakt, że w mistrzostwach wystartowało bardzo dużo uczniów z klas pierwszych. Medale (dla najlepszych w poszczególnych konkurencjach) i słodycze (dla wszystkich uczestników) ufundowała Rada Rodziców XIII LO.

Zawody były też etapem selekcji do reprezentacji naszego liceum. W poniedziałek 16 grudnia na basenie

AWF Kraków nasi reprezentanci wezmą udział w Mistrzostwach Krakowa szkół średnich.

„Trzynastka” w gronie nagrodzonych szkół Krakowa za wolontariat sportowy

Po raz drugi, w przypadającym 5 grudnia Międzynarodowym Dniu Wolontariusza, Zarząd Infrastruktury Sportowej zorganizował uroczystą Galę Wolontariatu Sportowego dla wolontariuszy ze szkół krakowskich biorących udział w organizacji imprez sportowych na terenie miasta Krakowa.

Nasze liceum znalazło się w gronie wyróżnionych szkół Krakowa za wzorową i proaktywną postawę podczas imprez biegowych. Słowa uznania dla wolontariuszy!

Z ŻYCIA SZKOŁY

12.11.2019r. w naszej szkole miały miejsce dwie ważne uroczystości:

ŚLUBOWANIE KLAS PIERWSZYCH

Ten dzień był bardzo istotny dla tegorocznych pierwszoklasistów XIII LO w Krakowie. Uroczystość związana ze Ślubowaniem Klas Pierwszych odbyła się na sali gimnastycznej. Uroczyste mowy wygłosili: pani dyrektor Iwona Cieślak-Prochownik, przedstawiciel Rady Rodziców, przewodnicząca Samorządu Szkolnego. Przedstawiciele klas pierwszych wystąpili do ślubowania. Nastąpiło też przekazanie sztandaru nowemu pocztowi – wybranym uczniom z klasy pierwszej. Od tej pory to oni będą reprezentować naszą szkołę podczas ważnych uroczystości w szkole i poza nią.

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Święto Niepodległości obchodziliśmy w listopadzie na pamiątkę wydarzeń sprzed 101 lat. Co roku obchody Święta Niepodległości odbywają się 11 listopada. To właśnie ten dzień wyznaczono jako datę umowną odzyskania niepodległości, bowiem sam proces odbudowy niezależności przez Polskę nie został wdrożony w ciągu jednego dnia, a składał się z serii wielu wydarzeń.

W naszej szkole uroczystość Święta Niepodległości obchodziliśmy w dniu 12 listopada, w tym samym dniu, w którym pierwszoklasiści zostali przyjęci oficjalnie w poczet uczniów XIII LO.

Z tej okazji został zaprezentowany program artystyczny, w którym występowali uczniowie klas pierwszych, przygotowani przez panie: Ewę Węglarz i Edytę Buff. Została odczytana m.in. Preambuła do Konstytucji RP, uczniowie deklamowali wiersze W. Szymborskiej, J. Tuwima i Z. Herberta. Całość uświetnił występ Chóru XIII LO, który wykonał piękne pieśni: „Rotę”, „Taki kraj”, „Ojczyznę”, „Wolność” oraz Hymn XIII LO, pod przewodnictwem Pani mgr Anny Bąbki.

Zuzanna D., kl. 1e

TRADYCJE ŚWIĄTECZNE

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA W WIEDNIU

Zwyczaje i tradycje świąt Bożego Narodzenia w Wiedniu są podobne jak w Polsce, ale mają też inne obyczaje, których w Polsce nie praktykujemy. Popularną tradycją świąteczną są jarmarki (Christkindlmarkt).

Największym jarmarkiem w Wiedniu jest jarmark pod Ratuszem, można na nim kupić ozdoby choinkowe, prezenty, przyprawy, posłuchać świątecznych kolęd, a także napić się wina grzanego (Gluhwein) z przyprawami korzennymi i owocami, który jest znanym i lubianym napojem spożywanym przez Wiedeńczyków.

Vanillenkiperl to kruche wigilijne ciasteczka w kształcie księżyców, które piecze niemal każda gospodyni domowa, a jeżeli nie ma takiej możliwości może je kupić w każdym sklepie. Często dzieci w przedszkolach lub na jarmarkach pieczą je w okresie przedświątecznym.

Ustawowy urlop świąteczny trwa od Wigilii do 6.1.czyli do Trzech Króli. Miłą dla pracownika jest tradycja Bożonarodzeniowej wypłaty (Weihnachtsgeld).

Pracodawca wypłaca pod koniec roku równowartość miesięcznego wynagrodzenia i zaprasza na imprezę bożonarodzeniową, czyli na Weihnachtsfeier, pracodawca serwuje poczęstunek i drinki a także wręcza upominki lub bony zakupowe, jako podziękowanie za całoroczną pracę.

Prezenty pod choinkę przynosi Christkind, czyli dziecko Chrystusa, odpakowywane są ona 24 grudnia po kolacji wigilijnej. Natomiast w czasie mikołajek prezenty przynosi Weihnachtsmann,

czyli Mikołaj, któremu pomaga Krampus, lecz on przynosi tylko różgi, dzieciom, które zachowywały się nieodpowiednio.

Wigilia w Wiedniu wygląda nieco inaczej, bardzo często rodziny obchodzą ją w restauracjach, karczmach lub tego typu lokalach. Jeżeli jest obchodzona we własnych domach to w małym gronie i skromnie. Podawany jest karp, pieczona kaczka (mięso podawane jest na zimno), pieczone kasztany lub migdały, grzane wino a także popularne ciasto tiroler zelten, sałatka ziemniaczana na zimno.

W Wiedniu nie ma zwyczaju dzielenia się opłatkiem. Na stole wigilijnym nigdy nie zabraknie wieńca adwentowego. Po wigilii śpiewa lub puszcza się kolędy, zwłaszcza cicha noc, czyli Stille Nacht, która pochodzi z Austrii. O 24, tak jak w Polsce, Austriacy idą na pasterkę. Choinka ozdobiana jest zazwyczaj w ozdoby ze słomy, cukierki, małe czekoladki oraz świecą na niej świeczki woskowe.

Inez S.

ZWYCZAJE ŚWIĄTECZNE W IRLANDII

Wigilia i Święta Bożego Narodzenia w Irlandii są obchodzone nieco inaczej niż w Polsce. Nie celebrują oni wigilijnej kolacji i traktują ten dzień jak każdy zwykły dzień. Nie jest im znana taka tradycja jak pasterka, czyli Msza Święta odprawiana o północy. Ponieważ każdy irlandzki dom wyposażony jest w kominek, mówi się, że Santa Claus, czyli Święty Mikołaj, przynosi prezenty wchodząc przez komin. Z tego powodu dzieci wieszają wielkie świąteczne skarpety na kominku, a obok kładą szklankę z mlekiem, ciasteczka i marchewki dla jego reniferów.

Dla Irlandczyków ważny jest również wystrój zewnętrzny domu, dlatego też bardzo dużo domów jest przyozdobionych w świąteczne lampki lub świecące figurki postawione przed domem. Rano, w pierwszy dzień Świąt odprawiana jest świąteczna msza, tak jak w Polsce. Po odbytej mszy wracają do domu i jedzą obiad. W skład świątecznego, irlandzkiego obiadu wchodzi indyk, pieczona szynka, smażone lub duszone ziemniaki, chleb, różnego rodzaju sosy i desery. Jednym z najbardziej popularnych deserów, jakie

można znaleźć na irlandzkim stole jest świąteczny pudding- Christmas Pudding, czyli wilgotne ciasto pełne bakalii. Poza puddingiem podaje się również Christmas Cake- ciasto z suszonymi owocami i alkoholem oraz Mince Pies, czyli ciasteczka z bakaliowym nadzieniem.

Osobiście spędziłam wiele świąt w Irlandii, niekiedy w towarzystwie Irlandczyków, ale nie zawsze według irlandzkich tradycji- czasami na stole pojawiały się również polskie dania. Często spędzałam także święta w Polsce, odwiedzając rodzinę. Mimo, że już na stałe przeprowadziłam się do Polski, nadal miło wspominam święta tam spędzone, ale również cały mój pobyt w Irlandii.

Zuzanna J.

Święta w Irlandii

Mieszkałam w Irlandii przez dziesięć lat wraz z rodzicami. Co roku święta obchodziliśmy w typowy dla nas „polski sposób”. Dla Irlandczyków święta wyglądały tak, że 24.12 szli do pubów po pracy, a dzieci siedziały w domu przed telewizorem, oglądając w telewizji świąteczne filmy. Rano wstawali i od razu otwierali prezenty, których zawsze było bardzo dużo.

Moi rodzice zazwyczaj pracowali w czasie świąt, dlatego też tydzień przed Wigilią zawsze przychodzili do nas do domu (lub my do kogoś, z roku na rok zmieniał się) inni Polacy wraz z dziećmi, którzy także nie mieli rodziny w Irlandii i wszyscy razem gotowaliśmy i pichciliśmy. W dzień Wigilii rodzice przychodzili wcześniej do domu z pracy i wtedy szykowaliśmy stół, gotowaliśmy uszka, piekliśmy ciasta i oczekiwaliśmy, aż inni przyjdą. Staraliśmy się trzymać tradycji, że gdy będzie widać pierwszą gwiazdę na niebie, to wtedy rozpoczniemy kolację, ale nie zawsze była taka możliwość, gdyż czekaliśmy aż wszyscy się zejdą. Często zapraszaliśmy także innych Irlandczyków, aby mogli poznać nasze tradycje i miło spędzić czas.

Gdy wszyscy byli gotowi, puszczaaliśmy kolędy i zaczęliśmy od dzielenia się opłatkiem, który został zakupiony w tzw., polskim kościele”. Jedliśmy różne wigilijne dania jak np. krokiety z grzybami i kapustą, barszcz czerwony z uszkami, zupę grzybową, makaron z makiem itp. Gdy wszyscy pojedli dzieci rozdawały prezenty, a dorośli brali gitarę lub pianino i śpiewaliśmy kolędy.

Pomimo tego, że nie byliśmy z całą rodziną, czuliśmy się jak w domu.

Wiktoria

Boże Narodzenie na Ukrainie

Boże narodzenie (z ukr. Різдво Христове) obchodzimy 7 stycznia.

W kulturze ukraińskiej Boże Narodzenie zaczyna się 6 stycznia, w Wigilię. W tym dniu obowiązkowe jest przestrzeganie postu z całkowitym wstrzymaniem się od jedzenia do pierwszej gwiazdy. Wieczorny posiłek jest końcem czterdziestodniowego postu przedświątecznego. Zwyczajowo gromadzi się przy stole z całą rodziną natychmiast po pojawieniu się pierwszej gwiazdy na niebie, symbolizującej gwiazdę betlejemską, która ogłosiła pasterzom narodziny Jezusa.

6 stycznia (na Wigilię) wieczorem, chodzą kolędniczy. Często przebierają się w ubrania nacjonalne i z wielką gwiazdą (która symbolizuje gwiazdę betlejemską) chodzą po domach i śpiewają kolędy. Najpopularniejsze kolędy to:

- ”Добрий вечір тобі, пане господарю” („Dobry wieczór Tobie, nasz Panie”)
- ”Небо і земля нині торжествують” („Dzisiaj w Betlejem”)
- ”Нова радість стала” („Nadeszła nowa radość”)

Na Wigilię głównie zbierają się chrzestni rodzice i dają prezenty dla chrzestniaków.

7 stycznia rano ludzie zbierają się rodzinami i idą do cerkwi na mszę świąteczną. Później cały dzień spędzają z rodziną.

Adrii G.

Koncert kolęd

We wtorek 17 grudnia odbył się Koncert Kolęd przygotowany przez chór szkolny, pod opieką pani Anny Bąbki. Uczniowie ubrani w czapeczki Mikołaja śpiewali wiele piosenek świątecznych, kolęd i pastorałek, włączając uczestników do wspólnego wykonania. Było i wesoło, i nostalgicznie, żartobliwie i lirycznie, prawdziwa uczta świątecznych utworów, od "A kto wie", przez "Kolędę dla nieobecnych", klasyczne kolędy, po góralską "Lu li la".

W czasie koncertu głos zabrała także pani dyrektor Iwona Cieślak-Prochownik, życząc wszystkim pięknych i dobrych Świąt, odpoczynku, radosnej atmosfery i wszystkiego dobrego w Nowym Roku 2020.

W tym samym dniu odbyła się także zbiórka pieniędzy na dzieci z hospicjum Alma Spei, przygotowana przez Koło Charytatywne naszej szkoły. Sprzedawano ciasta, przygotowane przez uczniów z różnych klas, i stąd także pieniądze miały trafić do dzieci z hospicjum.

Worek 17 grudnia był to zatem dzień uczty dla uszu, dla ciała i dla serca - poprzez pomoc potrzebującym.

NASZE PASJE

Wiktoria Z. (1e)

Wiktoria kocha śpiewać. Robi to od dziewiątego roku życia, ale uczy się śpiewu profesjonalnie trzy lata. Uwielbia pisać piosenki, które można znaleźć na jej kanale na YouTube. Wiktoria miała już wiele sukcesów związanych ze śpiewem na konkursach ogólnopolskich i międzynarodowych. Jej największym osiągnięciem jest Grand Prix na ogólnopolskim festiwalu „Zjazd Młodych Gwiazd”, oraz Złoty Aplauz na międzynarodowym konkursie piosenki i tańca w Koninie. Poza śpiewaniem Wiktoria również gra na skrzypcach, fortepianie, gitarze i ukulele.

Julia K. (1e)

Julia uwielbia tańczyć. W piątej klasie szkoły podstawowej zapisała się na hip hop, ale w siódmej klasie przepisała się na taniec współczesny. Julia bardzo lubi również język hiszpański, którego uczy się od siódmej klasy. Pokochała go i aktualnie chodzi do szkoły językowej, z której czerpie ogromną radość.

Karolina B. (1e)

Karolina uwielbia zwierzęta, w szczególności psy. Sama ma w domu rottweilera i to on zapoczątkował jej pasję do kudłatych stworzeń.

Ryszard J. (1f)

Największą pasją Ryska jest muzyka. Od dwóch lat gra na gitarze, głównie elektrycznej, ale uczył się na każdym rodzaju tego instrumentu. Cała jego przygoda z muzyką zaczęła się od tego, że obejrzał

w telewizji musical „The Last Ship” i bardzo spodobał mu się styl gry na gitarze Dominica Millera. Od tamtej pory nieprzerwanie ćwiczy grę na tym instrumencie.

Aron L. (1cg)

Szachy to największa pasja Arona. Gra w nie od szóstego roku życia, początkowo z dziadkiem, a później znalazł kanał z analizami szachowymi i stamtąd czerpał wiedzę na temat tej dziedziny. Aron znalazł również wielu znajomych, z którymi gra przez internet.

Sara D. (2a)

Największymi pasjami Sary są taniec, który ćwiczy od ośmiu lat, oraz akrobatyka, w której kształci się od czterech lat. Swoje pasje rozwija w Studiu Tańca Flow. W tych dziedzinach sportu osiąga bardzo dużo sukcesów i czerpie z nich ogromną radość.

Zuzanna L. (1e)

Zuzia uwielbia grę na skrzypcach. Gra już 7 lat na tym instrumencie, ale wcześniej chodziła jeszcze do ogniska muzycznego na pianino. Zdecydowała jednak, że to skrzypce będą jej wiodącym instrumentem i poszła do szkoły muzycznej pierwszego stopnia, którą ukończyła w czerwcu 2019 roku. Aktualnie uczęszcza do szkoły muzycznej drugiego stopnia i ma zamiar kontynuować swoją przygodę z tym instrumentem.

Mikołaj N. (1d)

Największą pasją Mikołaja jest koszykówka. Na początku nie interesował się tym sportem, ale z czystej ciekawości poszedł na trening. Okazało się, że bardzo polubił tą grę zespołową i świetnie mu szło. Aktualnie rozwija swoją pasję w klubie Korona Kraków, ale grał też w kadrze Małopolski 2004 przez cały okres jej istnienia. Największym marzeniem Mikołaja jest dojście do klasy NBA, o co bardzo się teraz stara.

Julia Ż. (1f)

Największą pasją Julki jest taniec. Robi to od około trzech lat. Jak sama mówi „kocham taniec, ponieważ mogę w ten sposób wyrażać siebie i swoje emocje, trenować pracę w grupie, oraz poznawać wiele wspaniałych ludzi, z którymi łączą mnie wspólne zainteresowania”. Aktualnie Julia tańczy w Pull Up Dance Center, w grupie Bite The Swag.

Kinga M. – przewodnicząca (2b)

Interesuje się muzyką, słucha różnych gatunków i nie ma jednego, który preferuje. Ukończyła szkołę muzyczną I stopnia.

Grała na skrzypcach i fortepianie, ale po zakończeniu edukacji muzycznej najbardziej lubi grać na pianinie. Chodzi na lekcje rysunku, ponieważ w przyszłości chciałaby zostać architektem.

Jakub P. - wiceprzewodniczący (2b)

Jakub tańczy od dziesięciu lat taniec towarzyski. Sukces, jaki osiągnął do tej pory to III Grand Prix Polska. Grał też intensywnie w siatkówkę w gimnazjum, ale teraz nie ma na to czasu. Z osiągnięć sportowych najważniejsze to wicemistrzostwo Krakowa w siatkówce. Interesuje się prawem i chciałby zostać w przyszłości prawnikiem.

Nikoła M. - skarbnik (2b)

Nikoła interesuje się sportem, dokładnie lekkoatletyką. Nie ma swojej ulubionej odległości, lubi biegać na różne dystanse. Spodobała jej się także stylizacja paznokci „beauty” i pojawiło się u niej takie pragnienie, by być kosmetyczką, specjalizującą się w paznokciach. Czy plany w tej dziedzinie się zrealizują? Sama jeszcze nie wie...

Julia D.

W kwestii zainteresowań wypowiedzieli się także nauczyciele naszej szkoły.

Przedstawiamy efekty przeprowadzonych rozmów:

Pani Anna Bąbka, od kiedy pamięta, lubiła grać na pianinie. Najbardziej fascynuje ją muzyka impresyjna, która skupia się na barwie brzmienia i kolorze dźwięku. Odstresowuje ją to i pozwala na odpoczynek umysłowy. Poleca osobom, które są zdenerwowane bądź agresywnie wsłuchać się choć na chwilę w fletnie pana, która jak potwierdzają badania niweluje agresję i złość u człowieka. Pani Dyrektor sama zachęca do rozwijania swojej pasji póki mamy na to czas i siłę. Nie możemy marnować tych cennych chwil, które posiadamy. Dlatego starajmy się przynajmniej część tego czasu poświęcić na pasję i zainteresowania.

Polonistka, **pani Edyta Buff** od zawsze chciała zostać nauczycielką języka polskiego. Pasję do tego języka zaszczepiła w niej polonistka w szkole podstawowej, która inspirowała uczniów do przygotowywania spektakli teatralnych i świetnie uczyła. Jej pasją jest też czytanie książek, które pozwalają odechnąć od życia codziennego. Muzyka i śpiew to dla niej odskocznia dająca wiele radości. Wśród ulubionych gatunków muzycznych są: rock, muzyka filmowa i muzyka klasyczna. Śpiewa też w chórze w Sanktuarium Jana Pawła II, w altach.

Pani Anna Dobrzyńska-Wojciechowska również ma bardzo ciekawe pasje. Podobnie jak Pani dyrektor, uwielbia chodzić po górach. Tak właściwie spełnia się w swojej pasji od dziecka. Już, jako mała dziewczynka jeździła na obozy harcerskie i nauczyła się na nich między innymi nie bać lasu, gdyż nocami sama po nim chodziła i fascynowała się widokiem wstającego dnia. Jedną z największych motywacji oraz inspiracji Pani Wojciechowskiej była książka autorstwa Jerzego Hajdukiewicza „Góry mojej młodości”. Opowiada ona o wspomnieniach lekarza, taternika, alpinisty i himalaisty, człowieka, którego całe życie nierozzerwalnie splotło się ze wspaniałą górską przygodą. Po przeczytaniu tego dzieła Pani Dobrzyńska-Wojciechowska zaczęła jeździć na jednodniowe wypady w Tatry np. pociągiem nocnym, potem pokonywała najdłuższe trasy, jakie dawała radę, miała ogromne zakwasy, wracała z poobijanymi nogami, ale uważa, że było warto! Przeszła prawie wszystkie szlaki w Tatrach po polskiej stronie i połowę zachodnich. Przeżyła wiele przygód, które dodawały jej coraz więcej motywacji do tego, by dalej chodzić po górach. Aktualnie jeździ w góry, aby odpocząć psychicznie i oderwać się od szarej codzienności.

Jedną z osób, które rozmawiały z redaktorem naczelnym gazetki szkolnej był także **pan psycholog Maciej Miłkowski**. Już w swojej pierwszej wypowiedzi stwierdził, że interesuje się wszystkim, jednak jego głównymi zainteresowaniami są muzyka, sport i gotowanie. Pan Miłkowski specjalizuje się w kuchni włoskiej – w szczególności upodobał sobie makarony. Szkolny psycholog w wieku dziesięciu lat zaczął grać na gitarze klasycznej, a oprócz tego gra także na klarncie. Muzyka to nieodstępny element jego życia. Możemy śmiało stwierdzić, iż Pan Miłkowski jest również bardzo skromnym człowiekiem, bo nie pochwalił się tym, że jest tłumaczem i pisarzem. Napisał opowiadania pt.: „Drugie spotkanie” oraz niedawno wydaną powieść: „System Sulta”. Dociekania naszej redaktor wydo były ten ciekawy fakt na temat pasji naszego szkolnego psychologa.

KĄCIK CZYTELNICZY

Uczniowie nie czytają książek?

Pytanie w tytule mojego artykułu nie jest pytaniem retorycznym. Odpowiem na nie od razu. Z moich obserwacji wynika, że owszem, wielu młodych ludzi nie czyta książek, ale są też tacy, którzy czytają, tylko... nie są to lektury :) Skąd taki wniosek? W poprzedniej pracy, technikum, trzy ostatnie lata miałam przyjemność prowadzić Dyskusyjny Klub Książki, który powstał z inicjatywy uczennic jednej z klas. Spotykaliśmy się raz w miesiącu i rozmawialiśmy o różnych książkach, zaproponowanych na początku roku przez każdą z nas. Dzięki temu i ja, i te młode osoby, czytałyśmy systematycznie coś nowego (była mobilizacja), dyskutowaliśmy i miło spędzałyśmy czas. To zainspirowało mnie do zaproponowania chętnym uczniom, których uczyłam, a którzy nie chcieli się angażować w zorganizowaną formę klubu, zeszytu dodatkowych „lektur”. Mogli w ten sposób podzielić się informacjami i refleksjami na temat przeczytanych książek. Na podstawie naszych rozmów w DKK opracowałam schemat „poleceń”, według których inni mogliby wypowiadać się na temat czytanych przez nich utworów, i... pod koniec każdego semestru po kilka osób z każdej klasy przynosiło mi takie zeszyty z „opracowanymi” książkami. Dodatkowa ocena nie była jedyną motywacją tych uczniów, wzięli „na serio” także słowa, że w ten sposób tworzą dla siebie bazę książek, które mogą wykorzystać na maturze ustnej i pisemnej z języka polskiego. Ponadto wyrażenie swoich myśli, zdania i podstawowe informacje o przeczytanych książkach – to pomoc w lepszym zapamiętaniu książek i ćwiczenia kształcące umiejętności językowe, logicznego argumentowania, wyrażania emocji... Nie mówiąc o tym, że to także temat do rozmów, czyli nawiązywania i utrzymywania relacji z innymi. Same korzyści :)

Obecnie, pracując w XIII LO, dostrzegam także uczniów, którzy chętnie czytają i chcą się tym dzielić. Moja propozycja założenia zeszytu dodatkowych lektur spotkała się z pozytywnym odbiorem i w kilku klasach zgłosiły się osoby do prowadzenia swoich zeszytów „lektur”. Jest grupka osób, które wyraziły chęć, by spotykać się raz w miesiącu i rozmawiać o przeczytanych książkach. W pracach uczniów, piszących test kompetencyjny (diagnoza „na wejście”) również spotkałam, czytając wypracowania, odniesienia do innych utworów, nie tylko lektur, więc to wszystko świadczy o tym, że są jeszcze czytający uczniowie i myślę, że warto ich wspierać i mądrze towarzyszyć na tej „czytelniczej” drodze.

W przeprowadzonej przeze mnie rozmowie z panią z biblioteki XIII LO wynika, że uczniowie rzadko wypożyczają książki, a jeśli już, to są to głównie lektury. To smutne, ale spróbujemy wspólnymi inicjatywami zmienić sytuację i rozpropagować czytelnictwo wśród społeczności „Trzynastki”.

Kończę zatem ten artykuł propozycją, by założyć w gazetce szkolnej, którą teraz czytacie, stałą rubrykę pt. „Kącik czytelniczy” i by znalazły się tam krótkie recenzje uczniów i nauczycieli na temat znanych im książek, proponowanych do przeczytania. Aby to stało się inspiracją do sięgnięcia po nowe utwory, zachętą do czytania i ... dzielenia się z innymi tym, co znajdziemy w nich ciekawego i wartościowego. Na początek dwie recenzje, które przedstawiam poniżej.

Chętnych, którzy chcieliby włączyć się w inicjatywę dzielenia i propagowania czytelnictwa proszę o wysyłanie recenzji książek na adres: ebuff@xiii-lo.krakow.pl

Edyta Buff

„Początek wszystkiego” Robyn Schneider

Jest to książka dla młodzieży, o przyjemnej tematyce. Oповіда ona o dwóch nastolatkach, którzy poznają się przypadkiem. Ezra Faulkner jest popularnym uczniem Eastwood High. Wszystko mu się powodzi, aż do dnia, gdy przyłapuje dziewczynę na zdradzie i uczestniczy w wypadku samochodowym, przez co musi zakończyć karierę sportową. Występuje tu też Cassidy Thrope – oryginalna nastolatka. Ma pasje, które wydają się normalne, lecz realizuje je w nietypowy sposób (lubi grać na gitarze, w nocy, a w dodatku na dachu; organizuje pikniki, ale w windzie) W tym utworze zaskoczyły mnie cechy postaci. Są one opisane w magiczny, piękny sposób. Pokazują swoje wspaniałe poczucie humoru, są inteligentni, szczerze mogłabym mieć takich znajomych. Z powieści możemy nauczyć się wiele, ale na pewno lekcja na

przyszłość to: ludzie się zmieniają, osoba, którą znamy przez większość naszego życia może nagle zmienić swoje postępowanie, a my musimy to zaakceptować. Myślę, iż ta lektura daje siłę młodym ludziom. Autorka – Robyn Schneider, opisuje typowe sytuacje funkcjonujących w XXI wieku licealistów. Niekoniecznie we wszystkich sprawach możemy brać z nich przykład, ale na pewno ważna jest wiara w lepsze jutro, co ukazuje artystka. Uważam, że ta książka byłaby o wiele lepsza, gdyby nie zakończenie. Ale to już zostawiam innym czytelnikom do własnego osądu...

" Początek wszystkiego" to zatem według mnie książka, która pokazuje wzloty i upadki młodzieży. Jednak kluczowe jest w niej to, że jeśli upadniemy, to szybko powstajemy. Jak mówi autorka: " Cassidy wciąga Ezrę do swojego niesamowitego świata, w którym nie ma końców – są tylko nowe początki." Polecam.

Julia S., 1 e

„Millenium” Stieg Larsson

Millenium jest trylogią powieści z gatunku thriller kryminalny z elementami sensacji i horroru autorstwa szwedzkiego pisarza Stiega Larssona (1954-2004). Głównymi bohaterami mini serii są dziennikarz ekonomiczny Mikael Blomkvist i genialna hakerka Lisbeth Salander, których połączyła sprawa zaginięcia nastolatki, uznana za nierozwiązywalną 40 lat przed akcją książki. Zakończenia nie da się domyślić, a jest ono bardziej przerażające niż można sobie wyobrazić. Książki doczekały się kilku kontynuacji autorstwa Davida Lagercrantza, które nie są nawet w połowie tak dobre jak oryginalna trylogia. W trylogii bardzo podoba mi się lekkość pióra, jaką posługiwał się Larsson pisząc, na bardzo trudne tematy. Fabuła porywa w wir wydarzeń do tego stopnia, że gdy przerywałem, żeby zrobić sobie coś do jedzenia, nie pamiętałem jak mam na imię. W mojej opinii, „Millenium” Larssona to najlepsza trylogia XXI wieku.

Rysiek J. 1f

13 TRZYNASTKA

OPIEKUN: EDYTA BUFF

REDAKTOR NACZELNY: JULIA
DRÓŹDŹ

REDAKTORZY TECHNICZNI:
NATALIA GRUCA, JAN POPROCH